

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/81/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121012242
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2121012242.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z jeho predsedu Mgr. Pavla Macháča a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Dušana Szabó, v trestnej veci odsúdeného P. S., nar. XX. Z. XXXX v Z., trvalé bydlisko Q., T. XXXX/X, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o žiadosti odsúdeného o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo 14. januára 2022, č. k. 10PP/33/2021-35, na neverejnom zasadnutí konanom 31. mája 2022 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného

P. S. z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) uznesením zo 14. januára 2022, č. k. 10PP/33/2021-35, podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.) s poukazom na § 415 ods. 1 Trestného zákona zamietol žiadosť odsúdeného P. S. (ďalej len odsúdený) o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Senica z 11. januára 2021, sp. zn. 2T/33/2019, vo výmere 3 roky, ktorý vykonáva v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

2. Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že odsúdený síce splnil formálnu podmienku, teda vykonal potrebnú časť z uloženého trestu a splnil aj prvú materiálnu podmienku, že svojim správaním preukázal vo výkone trestu polepšenie, avšak nespĺnil druhú materiálnu podmienku, keďže od neho nemožno očakávať, že by na slobode viedol riadny život.

3. Tento záver okresný súd odôvodnil primárne poukazom na nespĺnenie druhej materiálnej podmienky, teda že nemožno očakávať, že by odsúdený v prípade podmienkového prepustenia viedol riadny život na slobode. K tomuto záveru okresný súd dospel s poukazom na trestnú minulosť odsúdeného, jeho 11 záznamov v registri trestov a povahu trestných činov, za ktoré bol odsúdený. Napriek tomu, že odsúdený v prostredí ústavu na výkon trestu odňatia slobody preukazuje svojim správaním polepšenie, jeho zjavné kriminálne sklony počas pobytu na slobode neumožňujú súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života. Ďalej okresný súd skonštatoval, že odsúdený si z predchádzajúcich odsúdení nevzal žiadne ponaučenie, ktoré by ho motivovalo k tomu, aby sa už ďalej nedopúšťal páchania trestnej činnosti a aby viedol riadny život. Záver z celkového zhodnotenia osoby odsúdeného a jeho doterajšieho života podľa názoru súdu neumožňuje prijať pozitívnu prognózu jeho budúceho správania, t. j. že nebude páchať protispoločenskú činnosť a bude viesť život v súlade so spoločenskými záujmami. Vzhľadom na uvedené mal okresný súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je aktuálne možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmienkovým prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov.

4. Po vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí sa prokurátorka vzdala práva na podanie sťažnosti, no odsúdený voči uzneseniu zahlásil sťažnosť.

5. Podanú sťažnosť odsúdený odôvodnil prostredníctvom obhajcu Mgr. Štefana Slováčika v písomnom podaní doručenom okresnému súdu 15. marca 2022.

6. V sťažnosti obhajca uviedol, že konajúci súd sa kriticky zaoberal iba dôkazmi, ktoré svedčia v neprospech odsúdeného a nezaoberal sa dôkazmi a skutočnosťami, ktoré preukazujú jeho snahu polepšiť sa, že má kritický postoj k trestnej činnosti a má záujem viesť riadny život. Okresný súd sa podľa neho nezaoberal ani samotným obsahom vyjadrení zástupcu ústavu, ktorý jednoznačne vyslovil, že nemá pochybnosti o polepšení odsúdeného a jeho názor ostáva nemenný, t. j. že podľa neho spĺňa všetky podmienky na to, aby mohol byť podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody a odporúča ho prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody. So závermi okresného súdu, na základe ktorých nesplnil druhú podmienku sa obhajca preto nestotožňuje, naopak vzhľadom na preukázanú snahu o polepšenie a vyjadrenie presvedčenia, že samotný počet odsúdení v minulosti nemôže byť u neho dôvodom, že sa tentoraz už skutočne polepší, obhajca konštatuje, že argumenty okresného súdu nie sú správne. Taktiež je toho názoru, že okresný súd nesprávne posudzoval druhú materiálnu podmienku, pretože jej nesplnenie zdôvodnil výlučne jeho predchádzajúcimi odsúdeniami. V tomto smere obhajca poukázal na to, že okolnosť, že páchatel bol už viackrát odsúdený s podmiennečným odkladom, sama o sebe nemôže byť dôvodom na zamietnutie jeho žiadosti o podmiennečné prepustenie. Prognózu jeho polepšenia môže oveľa kvalifikovanejšie posúdiť zástupca ústavu na základe každodenných kontaktov s ním a jeho správaním, ako niekto „od stola“. Považuje za dôležité aj to, do akého prostredia sa má na slobode vrátiť a či to prostredie bude prajné jeho polepšeniu a vytvorí mu podmienky, aby už nikdy neskĺzol na „šikmú plochu“. Taktiež sa nestotožňuje s argumentom okresného súdu, že odsúdený nemal pred výkonom trestu odňatia slobody zamestnanie, takýto argument je neakceptovateľný z pohľadu budúceho potenciálneho zamestnania, nakoľko bude v jeho najlepšom záujme okamžite si nájsť zamestnanie. Záverom uviedol, že podľa jeho názoru môže byť odsúdenému zverená dôvera spoločnosti, že aj bez výkonu trestu odňatia slobody, trest, ktorý mu bol uložený, splní svoj účel.

7. V ďalšej časti sťažnosti obhajca uviedol, že ak odsúdenému bude nariadená skúšobná doba, bude sa počas nej pravidelne dostavovať k výkonu probačného dohľadu a spolupracovať s probačným a mediačným úradníkom, bude sa snažiť viesť riadny život. Momentálne situácia počas výkonu trestu odňatia slobody je veľmi zložitá na udržanie vzťahov s družkou a maloletými deťmi, chcel by svoju trestnú minulosť zanechať a ďalej pokračovať životom riadneho občana a otca rodiny. Odsúdený sľubuje, že bude viesť usporiadaný život, nakoľko samotné odsúdenie mu dalo dostatočnú nápravu a uvedomenie nad vlastným správaním. Poukazuje na fakt, že výkonom trestu odňatia slobody bude značne obmedzená, ak nie úplne znemožnená jeho možnosť pracovať a prácou si zarábať na živobytie a prispievať na živobytie jeho rodiny. Obhajca dodal, že odsúdený má kritický postoj k svojej trestnej činnosti a sľubuje, že nebude páchať trestnú činnosť.

8. Vzhľadom na vyššie uvedené obhajca v konečnom návrhu žiadal, aby sťažnostný súd sťažnosti odsúdeného v celom rozsahu vyhovel.

9. Prokurátor sa k písomne zdôvodnenej sťažnosti odsúdeného ku dňu konania neverejného zasadnutia nevyjadril.

10. Okresný súd predložil spisový materiál Krajskému súdu v Trnave (ďalej len krajský súd) na rozhodnutie o sťažnosti odsúdeného dňa 26. apríla 2022.

11. Podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

a) nie je prípustná,

b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo

c) nie je dôvodná.

Podľa § 415 Tr. por., o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

O podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody osoby odsúdenej za zločin po výkone jeho polovice súd rozhoduje len na návrh riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva.

Ak podmiennečné prepustenie navrhne riaditeľ ústavu na výkon väzby alebo riaditeľ ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom odsúdený vykonáva trest, alebo sa k takému návrhu pripojí, môže

rozhodnutie o tom, že odsúdený sa podmienične prepúšťa, urobiť so súhlasom prokurátora aj predseda senátu.

O návrhu podľa odsekov 1 až 3 rozhodne súd najneskôr do 60 dní od jeho doručenia.

12. Krajský súd ako nadriadený orgán, na základe riadne a včas podanej sťažnosti na to oprávnenou osobou, podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal odsúdený sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

13. Pokiaľ ide o konanie, ktoré napadnutému výroku predchádzalo, odsúdený mu žiadne pochybenia nevytýkal a krajský súd vlastným prieskumom žiadne chyby nezistil. Okresný súd vykonal všetky potrebné dôkazy pre objektívne a zákonné rozhodnutie, pričom dodržal všetky ust. Trestného poriadku viažuce sa k priebehu verejného zasadnutia. Vyhlásené rozhodnutie následne v zákonom stanovenej lehote vypracoval a doručil stranám trestného konania do vlastných rúk.

14. Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky na podmieničné prepustenie, okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu.

15. Pokiaľ ide o splnenie prvej z dvoch materiálnych podmienok predpokladaných v ust. § 66 ods. 1 Tr. zák., okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený túto podmienku splnil. Aj podľa názoru krajského súdu odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, čo je zjavné z jeho hodnotenia vypracovaného ústavom, na ktoré poukázal okresný súd a jeho obsah podrobne rozviedol v odôvodnení napadnutého uznesenia.

16. Avšak na to, aby mohol byť odsúdený podmienične prepustený z výkonu trestu odňatia slobody musí v zmysle ust. § 66 ods. 1 Tr. zák. spĺňať aj druhú materiálnu podmienku a síce, že je od neho možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. A pokiaľ ide o túto druhú materiálnu podmienku, tu sa krajský súd plne stotožnil s názorom okresného súdu, že od odsúdeného nemožno dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. V tomto smere poukazuje krajský súd na správne a vyčerpávajúce odôvodnenie napadnutého uznesenia, ktoré si v celom rozsahu osvojuje. Súčasne krajský súd pripomína, že v konaní o sťažnosti, ktoré je dvoj-inštančné platí, že rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria vzájomnú jednotu, z ktorého dôvodu je nadbytočné vecne správne argumenty súdu prvého stupňa opakovať v druhostupňovom rozhodnutí.

17. Správne tiež okresný súd poukázal na to, že zmysel podmieničného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmienične prepustený po uplynutí ustanovenej doby bez zreteľa na účel trestu. Je potrebné vziať do úvahy i samotný účel trestu, ktorý obsahuje viac komponentov, na ktoré súdy pri svojom rozhodovaní musia prihliadať. Podstatou úvah je potom v konečnom dôsledku dôvodnosť predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti aj na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy. Pritom posúdenie otázky novej recidívy je vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, no pri skúmaní tejto miery sa vychádza z objektívnych kritérií, medzi ktoré patrí predchádzajúci spôsob života odsúdeného i jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti. Tieto objektívne kritéria okresný súd správne u odsúdeného zhodnotil.

18. Podstatná pre negatívne rozhodnutie o žiadosti odsúdeného je jeho trestná minulosť (bol jedenásťkrát odsúdený prevažne za majetkovú trestnú činnosť), ktorá jasne indikuje jeho sklony k páchaniu tejto trestnej činnosti. Je teda zrejme, že dosiaľ vykonané podmieničné tresty odňatia slobody neplnia svoj účel, preto niet dôvodu sa racionálne domnievať, že by práve výkonom doterajšej časti trestu odňatia slobody došlo k jeho prevýchove v žiadúcej miere.

19. K sťažnostnej námietke odsúdeného, že samotný počet odsúdení v minulosti nemôže byť dôvodom, že sa tentokrát skutočne nepolepší, k tomu krajský súd uvádza, že páchanie trestnej činnosti nie je u odsúdeného len jednorazovým vybočením zo spôsobu jeho života, ale ide o spôsob života, čo vzbudzuje vážne a dôvodné pochybnosti o tom, či možno od odsúdeného očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. V jeho prípade teda prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti.

20. Odsúdený v sťažnosti uviedol, že samotná skutočnosť, že páchatel bol už viackrát odsúdený s podmieničným odkladom nemôže byť dôvodom na zamietnutie žiadosti o podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. K uvedenému krajský súd uvádza, že nie okresný súd, ale sám odsúdený bol strojcom svojho života, nie okresný súd, ale odsúdený páchal trestnú činnosť. Pokiaľ teda okresný súd po vykonaní verejného zasadnutia dospel k záveru, že v prípade odsúdeného nie je možné jeho návrhu vyhovieť, vychádzal tak zo skutočností, ktoré mohol ovplyvniť výlučne sám odsúdený. Krajský súd na tomto mieste uvádza, že samotná skutočnosť, že odsúdenému boli doposiaľ ukladané tresty odňatia slobody s podmieničným odkladom ich výkonu /resp. alternatívne tresty/ automaticky neznamená, že návrhu odsúdeného na podmieničné prepustenie bude, či dokonca musí byť vyhovieť.

Práve v prípadoch, akým je prípad aj odsúdeného, súdy musia náležite vyhodnotiť splnenie všetkých podmienok, ktoré je povinný splniť každý odsúdený, pokiaľ jeho návrhu na podmieňané prepustenie má byť vyhovené. Pokiaľ opakované odsúdenia s podmieňaným odkladom výkonu trestu odňatia slobody v konkrétnom prípade k náprave odsúdeného nevedli, pretože tento trestnú činnosť pácha opakovane, potom v konkrétnom prípade súd môže dospieť aj k takému záveru, že odsúdený nedáva záruku riadneho vedenia života po jeho podmieňanom prepustení, a teda nesplňa druhú materiálnu podmienku, a to aj napriek tomu, že je vo výkone trestu odňatia slobody po prvýkrát.

21. Pokiaľ v sťažnosti odsúdený poukazoval na to, že riaditeľ ústavu ho odporučil podmieňane prepustiť, k tomu krajský súd uvádza, že stanovisko riaditeľa má pre súd len odporúčací charakter, konečné posúdenie splnenia zákonných podmienok na podmieňané prepustenie je vždy na úvahe súdu. Pokiaľ odsúdený v sťažnosti akcentoval, že po prípadnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody má zabezpečené bývanie, chce sa zamestnať a bude sa starať o svoju rodinu, tieto tvrdenia nie sú podľa názoru krajského súdu dostatočne spôsobilé rozptýliť obavu z toho, že by v prípade podmieňaného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu pokračoval v trestnej činnosti, lebo jeho sklony k páchaniu majetkovej trestnej činnosti sú zjavné. Pokiaľ ide o možné negatívne dopady na rodinu odsúdeného, na tieto mal myslieť skôr, ako sa trestnej činnosti dopustil. Aktuálne niet racionálneho dôvodu sa domnievať, že tieto odsúdeným akcentované faktory by u neho do budúcnosti riziko recidívy výrazne eliminovali.

22. Za daného stavu veci krajský súd v celom rozsahu zdieľa názor okresného súdu, že náprava a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieňaným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody (ani s nariadenou kontrolou technickými prostriedkami) by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

23. Pretože krajský súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie resp. zmenu napadnutého uznesenia, sťažnosť odsúdeného postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. na neverejnom zasadnutí ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.